

ปีการศึกษา 2530

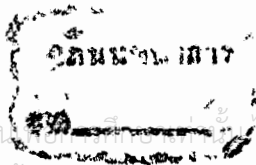
การควบคุมกระบวนการระยะไกลด้วยสัญญาณดิจิทัล

(DIGITAL REMOTE PROCESSING CONTROL)

นายสันติ เสนารัตน์ 27.1211

อาจารย์ที่ปรึกษา

อ. สมยศ จุณณะปิยะ

ปริญญาโทปีการศึกษา 2530

เรื่อง การควบคุมกระบวนการระยะไกลด้วยสัญญาอิเล็กทรอนิกส์

ผู้จัดทำ

นายสันติ เสนารัตน์ 27.1211

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(อ. สมยศ จุลละปิยะ)

การควบคุมกระบวนการระยะไกลด้วยสัญญาณดิจิทัล

นายสันติ เสนารัตน์

อ. สมยศ จุฑะปิยะ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

ปีการศึกษา 2530

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการควบคุมกระบวนการ (PROCESS) โดยใช้ไมโครโปรเซสเซอร์ (MICROPROCESSOR) ได้เข้ามามีบทบาทมาก เพราะสามารถให้การควบคุมใก้ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานควบคุมอื่น ๆ ได้อีกโดยทำการเขียนซอฟต์แวร์ (SOFTWARE) ควบคุมใหม่ สำหรับการควบคุมกระบวนการดังกล่าวจะต้องมีการส่งข้อมูลถึงกันไ้ระหว่างไมโครโปรเซสเซอร์ที่ทำการควบคุมกับไมโครโปรเซสเซอร์ที่อยู่ในห้องควบคุม (CONTROL ROOM) โดยทั่วไปการส่งข้อมูลระหว่างสองส่วนนี้จะใช้การส่งข้อมูลแบบอนุกรมเพื่อลดจำนวนสายส่งข้อมูล

สำหรับในโครงการนี้จะเป็นการพอร์ทอนุกรม (SERIAL PORT) โดยใช้ ไอซี (IC) 8251 ส่งข้อมูลแบบอนุกรมผ่าน RS-232C จากซิงเกิลบอร์ด (SINGLEBOARD) หนึ่งไปยังอีกซิงเกิลบอร์ดหนึ่ง โดยมีการใช้ ไอซี MC 1488 และ MC 1489 ในการยกระดับ ศักลไฟฟ้าจาก 5 โวลต์เป็น 12 โวลต์ เพื่อให้สามารถส่งไ้ระยะไกลยิ่งขึ้น และสร้างพอร์ทควบคุมอินพุท/เอาต์พุท ชั้นหึ่งสองฝั่ง ซึ่งแต่ละฝั่งสามารถควบคุมรีเลย์ไ้ 8 ตัว ซึ่งจะนำไปควบคุมการปิดเปิดอุปกรณ์ที่จะใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DIGITAL REMOTE PROCESSING CONTROL

Mr. Santi Senarat

Mr. Somyot Chunnapiya (adviser)

Academic Year 1987

ABSTRACT

Using microprocessor , nowadays , has played very important role in controlling processes because of its accuracy and efficiency. Moreover it can be applied for other controlling jobs through different softwares. Data transmission occurs between the controlling microprocessor and microprocessor at control room. And in order to reduce cables , that serial data transmission should be used.

This project is aimed to transmit a serial data between single-board via RS - 232C , using IC 8251 as a serial port , using IC MC 1488 and MC 1489 to step up the voltage from 5 to 12 for a longer distance of transmission. And having input / output control port on both sides of singleboard , which each can control 8 relays , by which is used to control equipments.

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ 1	บทนำ	1
บทที่ 2	การสื่อสารข้อมูลแบบอะซิงโครนัส	
	2.1 ความเร็วในการสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรม	3
	2.2 การควบคุมการส่งข้อมูล	3
	2.3 พอร์ตมาตรฐาน	4
บทที่ 3	ไอซี ที่ใช้งานในการส่งข้อมูลอนุกรม	
	3.1 ไอซี 8251	9
	3.2 ขาสัญญาณของ 8251	10
	3.3 การโปรแกรม 8251	11
	3.4 การตรวจสอบสถานะ (STATUS) ของ 8251	12
	3.5 การอินเตอร์เฟส (INTERFACE) 8251 กับไมโครคอมพิวเตอร์	15
	3.6 ตัวอย่างโปรแกรมส่งรับข้อมูล	15
บทที่ 4	พอร์ตควบคุมอินพุท/เอาต์พุท	
	4.1 การต่อ Z8๘ - PIO กับ Z8๘	20
	4.2 การโปรแกรมและการทำงานของ PIO โหมด ๐	21
	4.3 การโปรแกรมและการทำงานของ PIO ในโหมด 1	25
บทที่ 5	วงจรและโปรแกรมที่ใช้ในการทดลอง	
	5.1 วงจรการส่งข้อมูลอนุกรมผ่าน ไอซี 8251 และ RS - 232C	28
	5.2 วงจรควบคุมพอร์ตอินพุท/เอาต์พุท	29
	5.3 โปรแกรมที่ใช้ในการทดลอง	31
	สรุปผลการทดลองและข้อคิดเห็น	34
	กิตติกรรมประกาศ	35
	หนังสืออ้างอิง	36

บทที่ 1

1.1 บทนำ

ระบบควบคุมระยะไกล (REMOTE PROCESSING CONTROL) จะมีการทำงานเป็นในลักษณะที่จะมีซิงเกิลบอร์ดตัวแม่อยู่ภายในห้องควบคุมเรียกว่า มาสเตอร์ เทอร์มินัล ยูนิต (MASTER TERMINAL UNIT) ทำหน้าที่ควบคุมซิงเกิลบอร์ดตัวลูก ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมกระบวนการอยู่เรียกว่ารีโมทเทอร์มินัลยูนิต (REMOTE TERMINAL UNIT) ในโครงการนี้จะควบคุมการปิด-เปิดของอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยการใส่สัญญาณดิจิทัล (DIGITAL) เท่านั้น

1.2 การสื่อสารข้อมูลอนุกรมแบบอะซิงโครนัส (ASYNCHRONONS)

โปรแกรม (PROGRAM) การส่งข้อมูลอนุกรม ที่สะดวกต่อการใช้งานส่วนใหญ่จะใช้การส่งข้อมูลแบบ อะซิงโครนัส ซึ่งจะทำให้การเซต (SET) บิตควบคุม (CONTROL BIT) ลงเพิ่มเติมในข้อมูลอนุกรม รวมทั้งความเร็วในการส่งข้อมูลด้วยพอร์ทมาตรฐานที่ใช้ในการส่งข้อมูลใช้ RS-232C ซึ่งมี ไอซี MC 1488 และ MC 1489 เป็นตัวยกระดับสัญญาณ รายละเอียดของการส่งข้อมูลอนุกรมแบบอะซิงโครนัสกล่าวไว้ในบทที่ 2

1.3 ไอซี ที่ใช้งานในการส่งข้อมูลแบบอนุกรม

สำหรับไอซีที่ใช้งานนั้นมีด้วยกันหลายตัว เช่น 8251, 8250, 6551 แต่ในโครงการนี้ใช้ไอซี 8251 USART ทำการโปรแกรมให้ทำงานที่อะซิงโครนัสโหมด ซึ่งอัตราการส่งข้อมูลกำหนดโดยการเซต ดิพสวิทช์ (DIP SWITCH) หรือเซตที่ซอฟต์แวร์ และมีตัวสร้างความถี่โดยใช้ไอซี 74LS161 ร่วมกับคริสตัล 4.1952 เมกกะเฮิร์ต

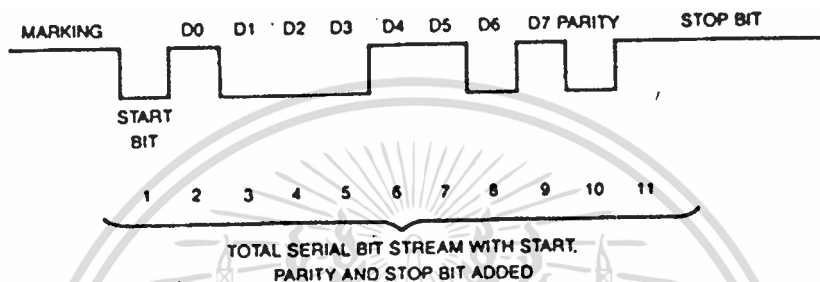
1.4 พอร์ทควบคุมอินพุท/เอาต์พุท

พอร์ทควบคุมอินพุท/เอาต์พุท ใช้ 28๘-PIO ร่วมกับ ไอซี 74LS374 ซึ่งจะสามารถแสดงผลที่ แอลอีดี (LED) 8 ตัว (ข้อมูล 8 บิต) และใช้ในการควบคุมรีเลย์ ได้ 8 ตัว

บทที่ 2

การสื่อสารข้อมูลระบบอะซิงโครนัส

เป็นการสื่อสารที่พัฒนามาจากการส่งโทรพิมพ์ ลักษณะของสัญญาณดังรูป 2.1

รูปที่ 2.1 ลักษณะของสัญญาณอะซิงโครนัส

เพื่อเพิ่มกลไกในการรับ-ส่งให้ถูกต้อง สัญญาณอะซิงโครนัสจะประกอบด้วย

1. สตาร์ทบิต (START BIT)
2. ข้อมูล (DATA)
3. พาริตี บิต (PARITY BIT)
4. สต็อป บิต (STOP BIT)

ในขณะที่เครื่องส่งไม่มีข้อมูลส่งออกมาเรียกว่า สถานะการส่งแบบว่าง

(IDLE) จะมีสัญญาณหรือมีแรงดันตลอดเวลา เพื่อความแน่ใจว่าฝ่ายรับยังติดต่อกับฝ่ายส่งอยู่เมื่อเริ่มต้นส่งข้อมูล สัญญาณของอะซิงโครนัสจะเป็น "0" ในช่วงของสัญญาณนาฬิกา บิตนี้เรียกว่า สตาร์ทบิต ต่อจากสตาร์ทบิตก็เป็นข้อมูล 1 ตัวอักษร ซึ่งอาจมีตั้งแต่ 5-8 บิต โดยบิตต่ำ (LSB) จะถูกส่งออกมาก่อนไล่ไปจนถึงบิตสูงสุด (MSB) การเข้ารหัสตัวอักษรแบบนี้มักใช้ แอสกี-โค้ด (ASCII - CODE) แต่เดิมในงานโทรพิมพ์ใช้รหัสบอด็อต (BAUDOT) ซึ่งใช้ 5 บิต ต่อจากข้อมูลก็จะเป็น พาริตี บิต ซึ่งอาจจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ โดยมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาณที่รับได้ซึ่งอาจเป็น อีเวนพาริตี (EVEN PARITY) หรือ ออกพาริตี (ODD PARITY) หมายความว่าหากเป็น อีเวนพาริตี จำนวนของ "1" ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่สู่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พาริตี บิตนี้ ผู้ส่งจะต้องตรวจสอบข้อมูลแล้วใส่พาริตีเอง ฝ่ายรับเมื่อรับได้แล้วก็ตรวจสอบว่าเป็นจริงดังที่กำหนดไว้หรือไม่

หลังจากพาริตีแล้วก็ต้องมีสตอปบิต ซึ่งมีความกว้างเป็น 1, 1.5, 2 พัลส์ ของสัญญาณนาฬิกาแล้วแต่ผู้รับและผู้ส่ง ดังนั้นการเริ่มใช้พอร์ทอนุกรมจึงจำเป็นต้องตั้งค่าต่าง ๆ สำหรับเป็นการส่งแบบอนุกรมอันได้แก่

1. ความเร็วในการส่ง
2. ความยาวพัลส์ 1 อักขระ
3. พาริตี บิต
4. จำนวน สตอป บิต

การส่งแบบอะซิงโครนัสมีลักษณะไปที่ละอักขระ จำนวนพัลส์ของสัญญาณที่ส่งออกมายังมีบางส่วนใช้ในการควบคุมการส่ง อันได้แก่ สตาร์ทบิต, พาริตี บิต, สตอป บิต ทำให้เกิดการส่งอักขระต่อวินาทีน้อยลง การส่งสัญญาณด้วยความเร็ว 3๐๐ บอด สำหรับเข้ารหัส 7 บิต ไม่ได้หมายความว่าส่งได้ 3๐๐/7 อักขระ/วินาที

2.1 ความเร็วในการสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรม

ความเร็วของการสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรมหน่วยวัดเป็นบิตต่อวินาที (bps) เรียกว่า บิตเรต (BIT RATE) หน่วยที่บรรยายถึงการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณใน 1 วินาที เรียกว่าบอดเรต (BAUD RATE) ในการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณ 1 ครั้งอาจจะแสดงถึงการส่งข้อมูลแบบอนุกรมมากกว่า 1 บิต ถ้าเขียนในรูปของสมการจะได้ว่า

$$\text{บิตเรต (bps)} = \text{บอดเรต} \times (\text{บิตใน 1 บอด})$$

2.2 การควบคุมการส่งข้อมูล

2.2.1 การมีบัฟเฟอร์ (BUFFER) ในการสื่อสารข้อมูล

บัฟเฟอร์ สำหรับการสื่อสารก็คือ หน่วยความจำในคอมพิวเตอร์ ซึ่งแบ่งแยกออกมาจากหน่วยความจำหลัก สำหรับเก็บข้อมูลชั่วคราว ส่วนมากใช้เฉพาะฝ่ายรับเท่านั้น เนื่องจากฝ่ายรับต้องตามฝ่ายส่งให้ทัน

2.2.2 การควบคุมโดยให้ XON/XOFF

ในบางครั้งการส่งถ่ายข้อมูลด้วยความเร็วสูง และขนาดของข้อมูลมีขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ในอนุกรมนี้ให้ผู้ใช้ให้ฝ่ายส่งหยุดค่าใหญ่ ซึ่งอาจจะมีบัฟเฟอร์ไม่พอ ก็จำเป็นต้องควบคุมการส่ง โดยการบอกให้ฝ่ายส่งหยุดค่าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวคราว (XOFF) จนกว่าฝ่ายรับจะจัดการเอาข้อมูลออกจากบัฟเฟอร์สื่อสารหมดเสียก่อน จึงบอกให้ฝ่ายส่งจัดการส่งต่อไป (XON)

2.2.3 การใช้โปรโตคอล (PROTOCOL)

เทคนิคอีกอย่างหนึ่งในการควบคุมการรับส่ง คือ การใช้โปรโตคอล (PROTOCOL TRANSFER) เทคนิคนี้จำเป็นต้องมีเหมือนกันทั้งฝ่ายรับและส่ง โดยการใช้อักขระควบคุม ในตารางของแอสกี-โคด สำหรับควบคุมการส่งข้อมูลออกมาเป็นกลุ่มที่มีขนาดคงที่

อักขระที่ใช้เป็นโปรโตคอลในการควบคุมการส่งข้อมูลจากตาราง ASCII มีดังนี้

ETB = End of Transmission Block

มีค่า 23 เป็นการบอกฝ่ายรับว่าขณะนี้สิ้นสุดการส่งข้อมูลกลุ่มหนึ่งแล้ว

EXT = End of Text

มีค่า 03 เป็นการบอกฝ่ายรับว่าขณะนี้สิ้นสุดการส่งแล้ว

ENQ = Enquiry

มีค่า 05 เป็นอักขระที่ส่งมาจากฝ่ายรับ บอกให้ฝ่ายส่ง ส่งข้อมูล

NAK = Negative Acknowledge

มีค่า 21 เป็นการบอกฝ่ายส่งว่าข้อมูลที่รับมาผิดพลาด.

ACK = Acknowledge

มีค่า 06 เป็นการบอกฝ่ายส่งว่าข้อมูลถูกต้องแล้ว

2.3 พอร์ตมาตรฐาน RS-232C

พอร์ต RS-232C นี้ทำหน้าที่รับและส่งข้อมูลในแบบอนุกรม ความจริงมาตรฐานของการส่งข้อมูลแบบอนุกรมนี้มีหลายมาตรฐาน แต่ที่นิยมกันมากสำหรับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์คือ RS-232C

ความหมายของ RS-232C เป็นดังนี้

- RS - Recommended Standard

- 232 - เป็นหมายเลขบ่งบอกของมาตรฐานนี้

- C - เป็นมาตรฐานของฉบับสุดท้ายของมาตรฐานนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

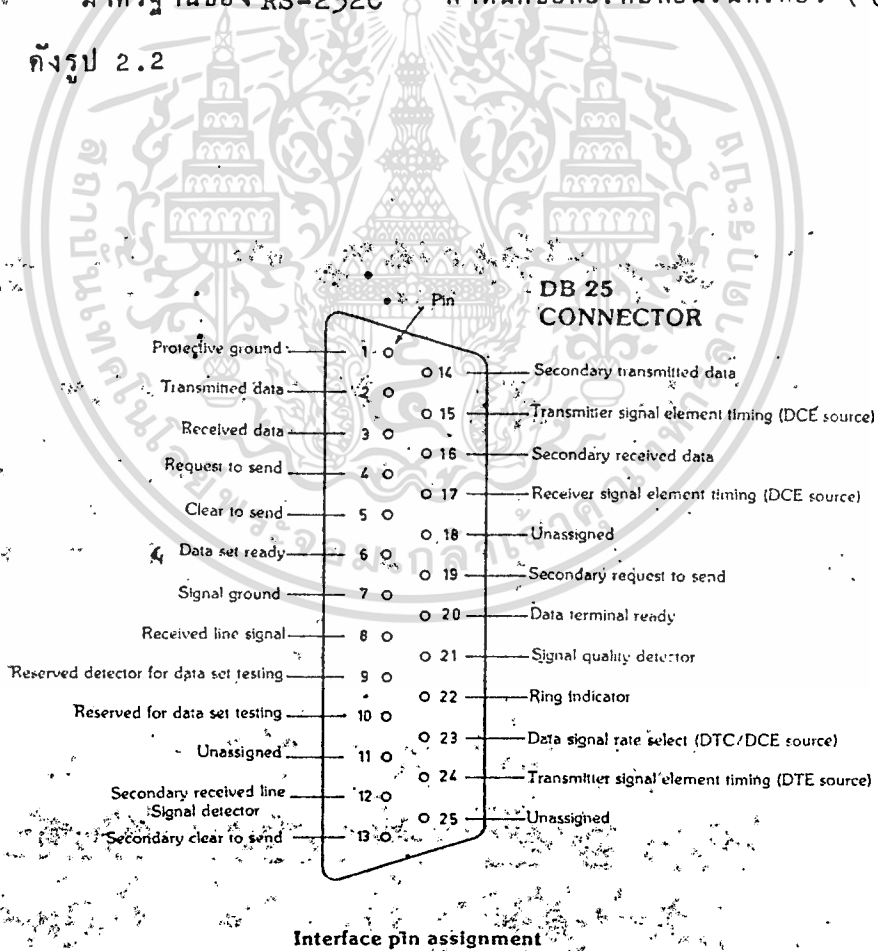
จุดประสงค์ของมาตรฐานตัวนี้ เพื่อบรรยายลักษณะของการเชื่อมต่ออุปกรณ์รับส่งข้อมูลปลายทาง (Data Terminal Equipment-DTE) กับอุปกรณ์สื่อสารข้อมูล (Data Communication Equipment-DCE) สำหรับผู้ใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ DTE คือไมโครคอมพิวเตอร์และ DCE หมายถึง โมเด็ม (MODEM) หรืออุปกรณ์อื่น ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ (PRINTER) ที่รับสัญญาณแบบอนุกรม เป็นต้น

ในการเชื่อมต่อ RS-232C สามารถส่งถ่ายข้อมูลได้จาก ๑-2๑๑๑๑ bps ซึ่งเป็นการเพียงพอสำหรับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีบอดเรต 11๑-96๑๑ บอด ความยาวของสายเชื่อมต่อโดยสัญญาณตามมาตรฐานของ RS-232C จำกัดอยู่เพียง 5๑ ฟุต

2.3.1 การกำหนดจุดต่อของ RS-232C

มาตรฐานของ RS-232C กำหนดข้อต่อโดยคอนเนคเตอร์ (CONNECTOR)

แบบ DB-25 ดังรูป 2.2

2.3.2 หน้าที่ของขาสัญญาณแต่ละขามีรายละเอียดดังนี้

TxD-Transmit Data เป็นขาสัญญาณที่ส่งออกจากไมโครคอมพิวเตอร์ ไปยังโมเด็มหรือต่อเข้าโดยตรงกับไมโครคอมพิวเตอร์ตัวอื่น ในสภาวะที่ไม่มีมีการส่งสัญญาณ ออกขานี้จะมีลอจิก (LOGIC) "1"

RxD-Recieve Data เป็นขาสัญญาณที่รับข้อมูลเข้า เมื่อไม่มีการรับ สัญญาณจะมีลอจิก "1"

RTS-Request to Send เป็นขาสัญญาณที่ใช้ในการแฮนด์เชค (HANDSHAKING) ซึ่งเป็นการเรียกร่องที่จะสัญญาณออกจาก TxD สัญญาณนี้ใช้คู่กับ สัญญาณ CTS อุปกรณ์รับหากได้รับสัญญาณ RTS จะตรวจสอบตัวเองว่าพร้อมที่จะรับข้อมูล หรือไม่ หากพร้อมก็จะตอบไปทาง CTS

CTS-Clear To Send อธิบายไว้ในส่วน RTS แล้ว

DSR-Data Set Ready เป็นขาสัญญาณที่ส่งมาเพื่อบอกฝ่ายรับว่าทำ การรับข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

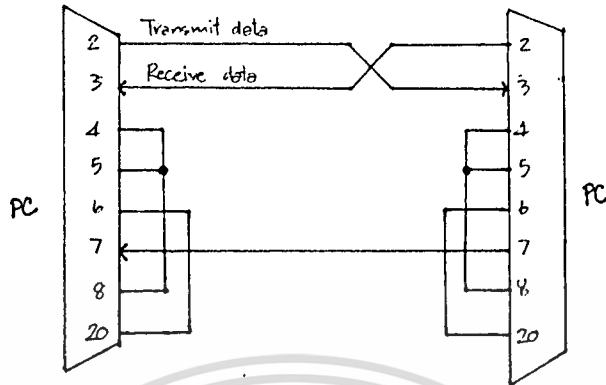
DTR-Data Terminal Ready เป็นขาสัญญาณที่ส่งมาเพื่อบอกฝ่าย รับว่าพร้อมที่จะทำการติดต่อกับ

CD-Carrier Detect เป็นขาสัญญาณที่ฝ่ายรับบอกฝ่ายส่งว่าได้รับ สัญญาณเรียบร้อยแล้ว

SG-Signal Ground เป็นขาทำหน้าที่เป็นกราวด์ (GROUND) ของทุกสายสัญญาณ

2:3:3 การเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์โดยตรงผ่านทาง

การต่อแบบนี้เรียกว่านัลโมเด็ม (NULL MODEM) คือ ไม่ใช่ นั้นเอง ในกรณีที่ไม่ต้องมีการตรวจสอบสัญญาณกันก็คือ RxD เข้ากับ TxD ของอีกเครื่อง สายกราวด์ต่อกันดังรูป 2.3

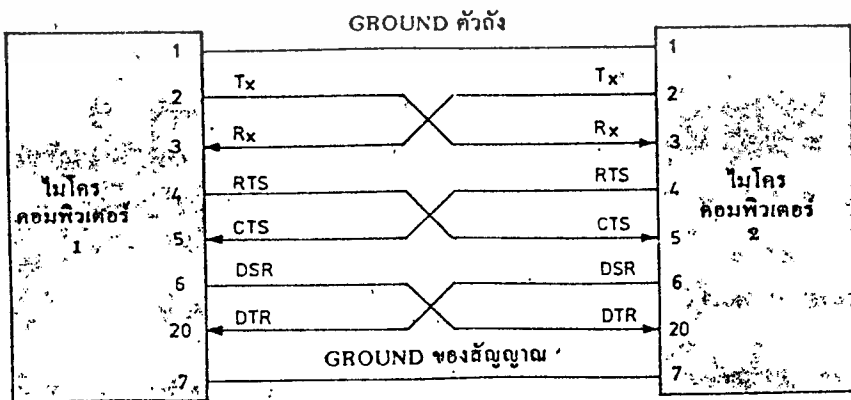

รูป 2.3 การส่งข้อมูลผ่าน RS-232C ระหว่างไมโครคอมพิวเตอร์อย่างง่าย

โดยปกติพอร์ต RS-232C จะส่งสัญญาณ RTS ออกมาเมื่อ CTS แอคทีฟ (ACTIVE) จึงเริ่มทำการส่งข้อมูลที่ผู้ส่งบอกให้ส่งออกไปทางขา TXD ในกรณีนี้เป็นการต่อแบบง่าย ๆ ถือว่าเป็นการหลอกคอมพิวเตอร์ โดยเอาขา RTS ต่อเข้ากับขา CTS เพื่อให้คอมพิวเตอร์ส่งข้อมูลทันทีโดยไม่ต้องรอความเรียบร้อยของฝ่ายรับ สำหรับขา DSR กับขา DTR ก็ทำนองเดียวกัน

เราอาจต่อสายให้มีการตรวจสอบสัญญาณโต้ตอบ (handshaking) ได้

ถึงรูป 2.4

ในกรณีนี้จะมีการตอบโต้ที่ซับซ้อนเมื่อฝ่ายรับไม่พร้อมที่จะรับก็จะมีสัญญาณ RTS ออกมานั้นคือ พอร์ทอนุกรมยังไม่เปิด

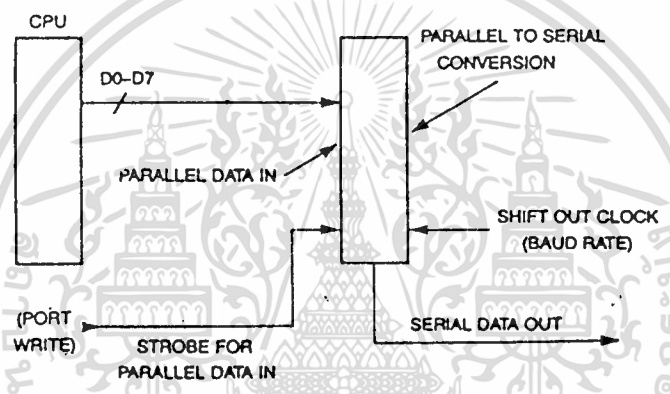

บทที่ 3

ไอซีที่ใช้งานในการส่งข้อมูลแบบอนุกรม

ปัจจุบันนี้มีไอซีที่ใช้เปลี่ยนการส่งสัญญาณข้อมูลจากแบบขนานไปเป็นแบบอนุกรม และรับข้อมูลแบบอนุกรมเปลี่ยนไปเป็นแบบขนานอยู่หลายเบอร์ด้วยกัน ที่นิยมใช้กัน เช่น 8251, 8250, 6551 ฯลฯ ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ 8251 - USART เท่านั้น

รูปที่ 3.1 บล็อกโคจรแกรมของการเปลี่ยนข้อมูลจากขนานเป็นอนุกรม

3.1 8251 - USART

8251 - USART เป็นไอซีที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการรับส่งข้อมูลแบบอนุกรม

ในระบบไมโครคอมพิวเตอร์ โดยสามารถทำงานได้ทั้งอะซิงโครนัสโหมดและซิงโครนัสโหมด ในที่นี้จะใช้งานเฉพาะอะซิงโครนัสโหมดเท่านั้น 8251 USART สามารถโปรแกรมเลือก บอดเรตได้ (1X, 16X, 64X) จำนวนบิตใน 1 คาแรกเตอร์ (CHARACTER) จำนวน สตอปบิต (1 - 1½) หลังจากที่ 8251 ได้รับคำสั่งควบคุม (CONTROL WORD) แล้ว มันก็จะบอกให้ ซีพียู (CPU) ทราบว่าพร้อมแล้วที่จะส่งให้ซีพียูส่งข้อมูลมาได้ และเมื่อได้รับ ข้อมูลอนุกรมมันก็จะบอกซีพียูให้ทราบว่า ขณะนี้มีข้อมูลเข้ามาแล้วให้อ่าน (READ) ออกไป ได้ 8251 สามารถบอกสถานะต่าง ๆ ถึงที่กล่าวมาแล้วได้โดยส่งสัญญาณผ่านขาสถานะต่าง ๆ ของมัน และมันยังสามารถบันทึกสถานะเหล่านี้ลงในรีจิสเตอร์ (REGISTER) ได้ ทำให้ ซีพียูสามารถตรวจเช็คได้โดยใช้การโพลลิ่ง (POLLING) แทน นอกจากนี้จะรายงานสถานะการรับส่ง ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลแล้ว มันยังสามารถรายงานการผิดพลาดของข้อมูลได้ 3 แบบ คือ parity error, overrun error, framing error

- Parity error หมายถึง ความผิดพลาดของข้อมูลอันเนื่องมาจากข้อมูลในบิตเปลี่ยนไป 1 บิต
 - Overun error หมายถึง ความผิดพลาดของข้อมูลอันเนื่องมาจากข้อมูลที่เข้ามายังไม่ได้อ่านออกไป แล้วกลับมีข้อมูลตัวต่อมาเข้ามาซ้อนกัน ทำให้ข้อมูลผิดไป
 - Framing error หมายถึง ความผิดพลาดของข้อมูลอันเนื่องมาจากสตอปบิตในข้อมูลอนุกรมหายไป ทำให้อ่านผิด
- สถานะการผิดพลาดทั้ง 3 นี้ จะถูกบันทึกลงในรีจิสเตอร์ เช่นเดียวกัน

3.2 ขาสัญญาณของ 8251

- $D\bar{0}$ - $D7$ เป็นขาข้อมูล 8 บิต ใช้ต่อกับบัสข้อมูล (DATA BUS) Z-8 $\bar{0}$
- RESET เป็นขาใช้รีเซ็ตการทำงานของ 8251 โดยจะทำงานที่สถานะ ลอจิก "1" ดังนั้นในการต่อเข้ากับระบบ Z-8 $\bar{0}$ ต้องต่อผ่านอินเวอร์เตอร์ (INVERTER) เมื่อ 8251 ถูกรีเซ็ตมันจะอยู่ในสภาวะว่าง ไม่สามารถทำงานได้
- CLK เป็นขาป้อนซีสเต็มคล็อก (SYSTEM CLOCK) ให้กับ 8251 โดยเป็นสัญญาณเดียวกับคล็อกของ Z-8 $\bar{0}$
- \overline{WR} , \overline{RD} เป็นขาสัญญาณอ่าน-เขียนข้อมูลเข้า-ออก 8251
- C/\bar{D} เป็นขาใช้กำหนดบอก 8251 ว่าข้อมูลที่ทำการอ่านหรือเขียนเป็นคอนโทรล เวิร์ด (CONTROL WORD) ข้อมูล ถ้าขานี้มีสถานะ ลอจิก (LOGIC) เป็น "0" แสดงว่าเป็นข้อมูล ถ้ามีสถานะลอจิก เป็น "1" แสดงว่าเป็น คอนโทรล เวิร์ด
- \overline{CS} เป็นขาชิพเอนาเบิล (CHIP ENABLE) ดีโค๊ด (DECODE) เลือก 8251

\overline{DSR} }
 \overline{DTR} } เป็นขาใช้ในการควบคุมการส่งข้อมูล

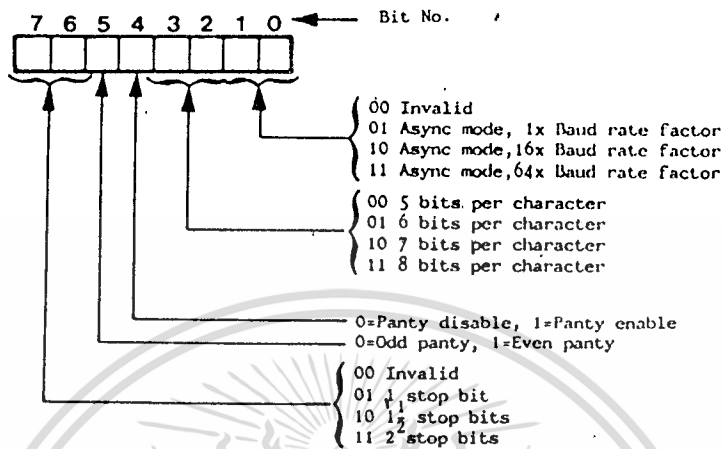
CTS } เป็นขาใช้ในการควบคุมการส่งข้อมูล
RTS }

TxC เป็นขาป้อนบิตเรตในการส่ง
RxC เป็นขาป้อนบิตเรตในการรับ
TxD เป็นขาส่งข้อมูลอนุกรม
RxD เป็นขารับข้อมูลอนุกรม
TxRDY เป็นขาแสดงสถานะว่ามีข้อมูลพร้อมที่จะส่งออกแบบอนุกรม ทำงานที่ลอจิก"1"
RxRDY เป็นขาแสดงสถานะว่า ได้รับข้อมูลอนุกรมและเปลี่ยนมาแบบขนานเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งจะให้ซีพียูอ่านออกไปได้ ทำงานที่ลอจิก"1"
TxEMPTY เป็นขาแสดงสถานะว่า ขณะนี้ 8251 วาง ไม่มีข้อมูลจะส่ง
SYN DET/BD เป็นขาใช้งานในการส่งแบบ SYNCHRONOUS จะไม่กล่าวถึงในที่นี้

3.3 การโปรแกรม 8251 USART

ก่อนที่จะให้ 8251 ส่งหรือรับข้อมูล จะต้องทำการส่งคำสั่งเลือกโหมด (MODE INSTRUCTION) ตามด้วยคำสั่งควบคุม (COMMAND INSTRUCTION) ก่อน
คำสั่งเลือกโหมดใช้เลือกโหมดการส่ง กำหนดจำนวนบิตใน 1 คาแรกเตอร์, พาริตีบิต, จำนวนสตอปบิต ดังรายละเอียดในรูป 3.2

โหมด Asynchronous

รูป 3.2 การจกเรียงบิตใน MODE WORD

คำสั่งควบคุมใช้เอนาเบิล (ENABLE), เชื่อมให้ RTS , DTR แอคทีฟ (ACTIVE)

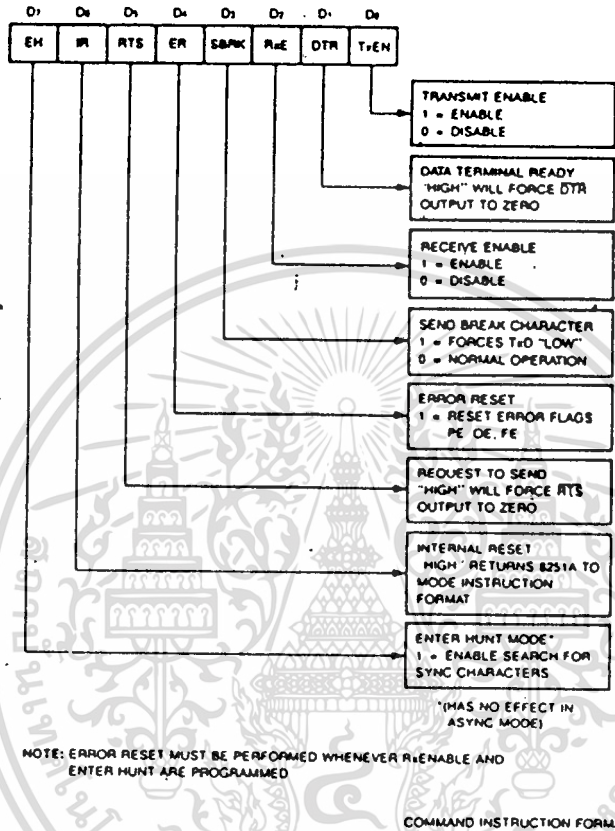
เพื่อใช้ในการ Handshake, Reset Error Flag, Internal Reset ซึ่งมีรายละเอียด
ดังรูป 3.3

เมื่อทำการเซต เลือกโหมดและคำสั่งควบคุมแล้ว 8251 ก็พร้อมที่จะรับส่ง
ข้อมูลได้ ในโหมดการส่ง เมื่อบัฟเฟอร์การส่งภายใน 8251 วาง มันก็จะไปทำการเซตบิต
ในรีจิสเตอร์ สถานะ (STATUS REGISTER) ในโหมดการรับ เมื่อบัฟเฟอร์การรับได้
รับข้อมูล มันก็จะไปทำการเซตบิตในรีจิสเตอร์ สถานะเช่นเดียวกัน เราสามารถเขียน
โปรแกรมตรวจสอบบิตในรีจิสเตอร์ สถานะได้ นอกจากนี้สถานะภายในรีจิสเตอร์ สถานะ
เหล่านี้สามารถแสดงออกทางขา TxRDY, RxRDY ซึ่งเราสามารถใส่สัญญาณจากขาเหล่านี้
มาอินเทอร์รัพ (INTERRUPT) ซีพียู ในการ READ หรือ WRITE DATA ได้

3.4 การตรวจสอบสถานะ (STATUS) ของ 8251

การส่งคำสั่งมาให้ 8251 ทำได้โดยขบวนการเขียนแล้ว ซีพียูก็สามารถตรวจสอบ
สถานะต่าง ๆ ของ 8251 โดยทำการอ่าน 8251 จะทำการตอบรับโดยการส่งสถานะ

มาให้ซีพียู โดยเป็นข้อมูลขนาด 1 ไบต์ ซึ่งแต่ละบิตจะแทนสัญญาณต่าง ๆ ตามรูป 3.4

รูป 3.3 การเรียงบิตใน COMMAND WORD

D1, D2, D6, D7 เหมือนสถานะที่ขาของ 8251

TxDY ในบิตสถานะ (STATUS BIT) จะเป็น "1" ทันทีที่บัฟเฟอร์ส่ง (TRANSMIT BUFFER) ว่าง แต่ TxDY ที่ขา 15 จะเป็น "0" ทันทีที่ RTS="1" แต่จะเหมือนกับ TxDY 0 ทุกประการ เมื่อ RTS="0"

PE (PARITY ERROR) เท่ากับ "1" เมื่อเกิดการผิดพลาดทางพาริตีและจะถูกรีเซ็ตเป็น "0" โดย Set Bit ER ในรีจิสเตอร์สถานะ

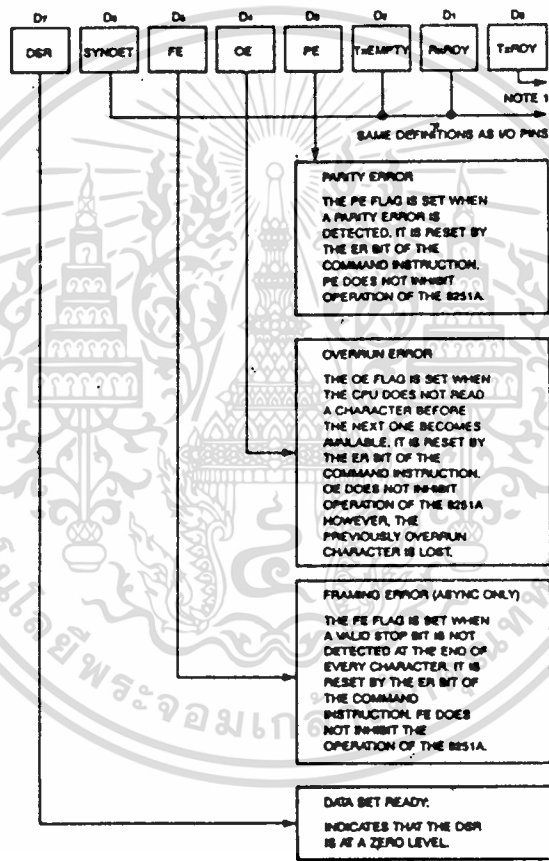
OE (OVERRUN ERROR) จะเป็น "1" ถ้า CPU ไม่มาอ่านข้อมูลที่ 8251

รับเข้ามาไว้ในบัฟเฟอร์รับ (RECEIVER BUFFER) แล้วมีข้อมูลเข้ามาอีก OE จะถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รีเซ็ตเป็น "๐" โดยเซตบิต ER ในรีจิสเตอร์ สถานะ

FE (FRAMING ERROR) ใช้ในขบวนการอะซิงโครนัสเท่านั้น โดย FE ,
จะเป็น "1" ถ้าข้อมูลที่ได้รับมาจากสตอปบิต FE จะถูกรีเซ็ตเป็น "๐" โดยเซตบิต ER ใน
รีจิสเตอร์ สถานะ

Note 1: T=RDY STATUS BIT HAS DIFFERENT MEANINGS FROM THE T=RDY OUTPUT PIN. THE FORMER IS NOT CONDITIONED BY CTS AND THEN; THE LATTER IS CONDITIONED BY BOTH CTS AND THEN I.E. T=RDY STATUS BIT = D8 BUFFER EMPTY
T=RDY PIN OUT = D8 BUFFER EMPTY * (CTS = 0) + (THEN = 1)
STATUS READ FORMAT

รูป 3.4 การจกเรียงบิตบนรีจิสเตอร์ สถานะ

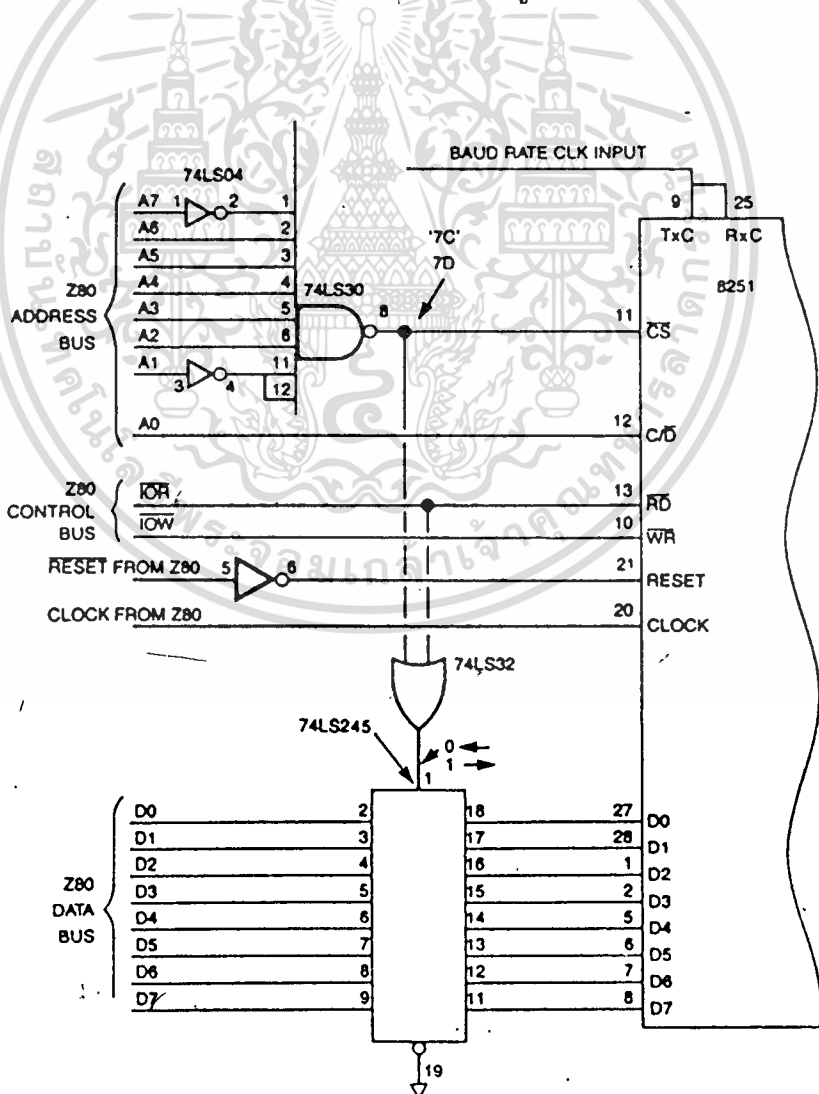
3.5 การอินเทอร์เฟส (INTERFACE) 8251 กับไมโครคอมพิวเตอร์

ตัวสร้างความถี่ (BAND RATE GENERATER) มีไว้สำหรับจ่ายคล็อกในการส่งข้อมูลอนุกรม โดยข้อมูลแต่ละบิตจะถูกส่งออกจาก TxD ในอัตรา TxC, TxC/16, TxC/64 แล้วแต่การเซ็ทบิตในคำสั่งเลือกโหมด

สัญญาณคล็อกที่ขา TxC นี้เป็นอิสระตัวกับที่ขา CLK สัญญาณที่ขา CLK เป็นสัญญาณอินเทอร์เน็ลไทมมิ่ง (INTERNAL TIMING) ใน 8251 และมีค่าอย่างน้อยเป็น 30 เท่าของ TxC ใน อะซิงโครนัสโหมด

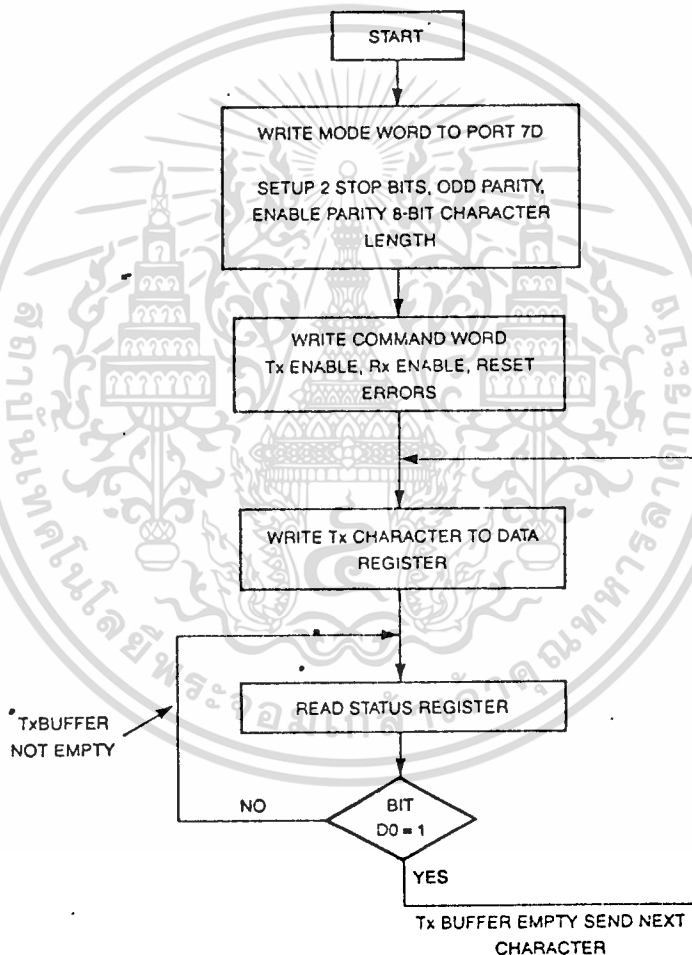
3.6 ตัวอย่างโปรแกรมส่ง-รับข้อมูล

สมมุติวางจรรยาที่ใช้อินเทอร์เฟสกับ Z-80 เป็นดังรูป 3.5

โปรแกรม 1

โฟลว์ ชาร์ท (FLOW-CHART) เป็นดังรูป 3.6 โปรแกรมนี้ใช้ส่งตัวอักษร " I" ไปยังเทอร์มินัลผ่านพอร์ต โดยเมื่อทำการส่งแล้วจะเช็คที่รีจิสเตอร์สถานะว่าได้ออกไปหรือยัง ถ้าส่งไปแล้วก็วนลูป (LOOP) ส่งออกไปอีก

รูป 3.6 FLOW-CHART ของโปรแกรม 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

1800 3E0D          LD A,0DDH          ;LOAD THE MODE WORD IN A REG
1802 D37D          OUT (7DH),A          ;OUTPUT TO THE 8251
;
; 2 STOP BITS, ODD PARITY, ENABLE PARITY, 8 BITS /CHAR
; X1 BAUD RATE MULTIPLIER
;
1804 3E15          LD A,15H           ;COMMAND WORD IN A REG
1806 D37D          OUT (7DH),A          ;GUTPUT 'TO 8251
;
; TX ENABLE, RX ENABLE, RESET ERRORS
;
1808 3E49          LOOP1 LD A,49H           ;ASCII "I"
180A D37C          OUT (7CH),A          ;OUTPUT CHARACTER TO TX
180C DB7D          LOOP2 IN A,(7DH)        ;READ STATUS REGISTER
180E CB47          BIT 0,A             ;TEST BIT 0 = 1
1810 CADC18        JP Z,LOOP2          ;BUFFER NOT EMPTY, KEEP POLLING
1813 C30818        JP LOOP1           ;BUFFER EMPTY, NEXT CHAR
;

```

โปรแกรม 1

```

;
;
1800 3E0D          LD A,0DDH          ;MODE WORD
1802 D37D          OUT (7DH),A          ;WRITE TO 8251
1804 3E15          LD A,15H           ;COMMAND WORD
1806 D37D          OUT (7DH),A          ;WRITE TO 8251
;
; 8251 IS NOW INITIALIZED
;
; FIRST THE DEVICE WILL WAIT FOR A CHARACTER TO BE
; SENT TO IT FROM THE TERMINAL
;
1808 DB7D          LOOP1 IN A,(7DH)        ;READ THE STATUS REGISTER
180A CB4F          BIT 1,A             ;TEST BIT D1= 1
180C CADB18        JP Z,LOOP1          ;NOT READY KEEP POLLING
;
; WHEN WE REACH HERE A CHARACTER IS RECEIVED
;
180F DB7C          IN A,(7CH)          ;READ THE CHARACTER
1811 47            LD B,A
;
; WE WILL NOT ERROR CHECK THE DATA
;
; NOW TO TRANSMIT THE DATA
;
1812 DB7D          LOOP2 IN A,(7DH)        ;READ STATUS REGISTER
1814 CB47          BIT 0,A             ;TEST DD = 1
1816 CA1218        JP Z,LOOP2          ;XMIT NOT READY, KEEP POLLING
;
; XMIT IS READY TO OUTPUT ANOTHER-CHARACTER
;
1819 78            LD A,B
181A D37C          OUT (7CH),A          ;CHARACTER TO 8251
181C C30818        JP LOOP1           ;START OVER AGAIN
;
; END OF ECHO ROUTINE
;

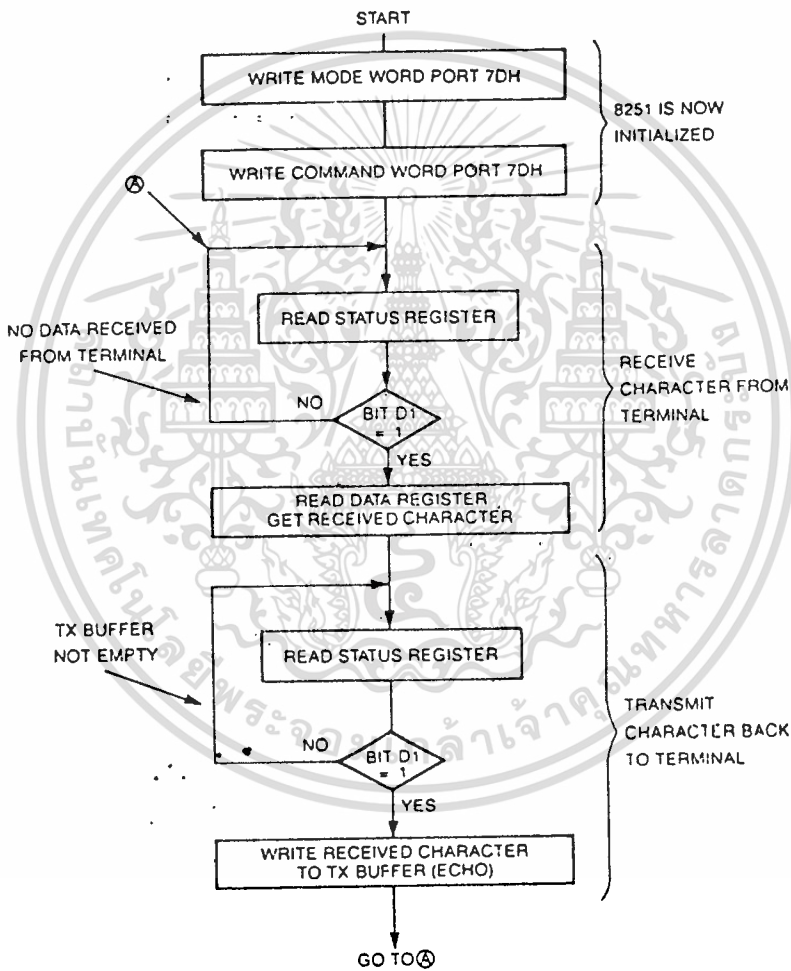
```

โปรแกรม 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรม 2

โพลาร์ซาร์ทเป็นคังรูป 3.7 โปรแกรมนี้ใช้เอ็คโค (ECHO) ตัวอักษรที่
 ได้ส่งมาจากเทอร์มินัลแบบอนุกรม โดยทำการเช็ค สถานะการรับ-ส่งจากรีจิสเตอร์
 สถานะเช่นเดียวกับโปรแกรม 1

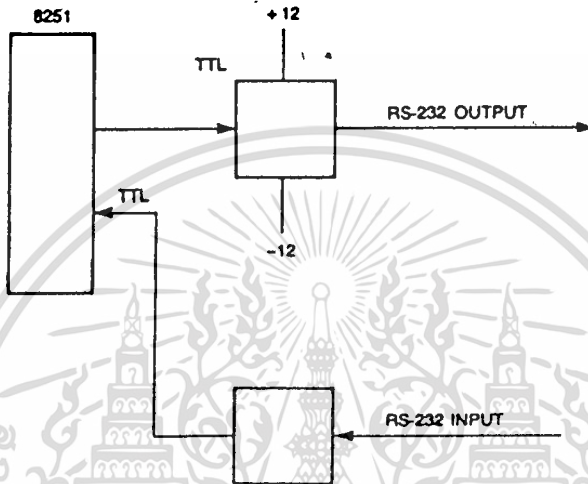

รูป 3.7 FLOW-CHART ของโปรแกรม 2

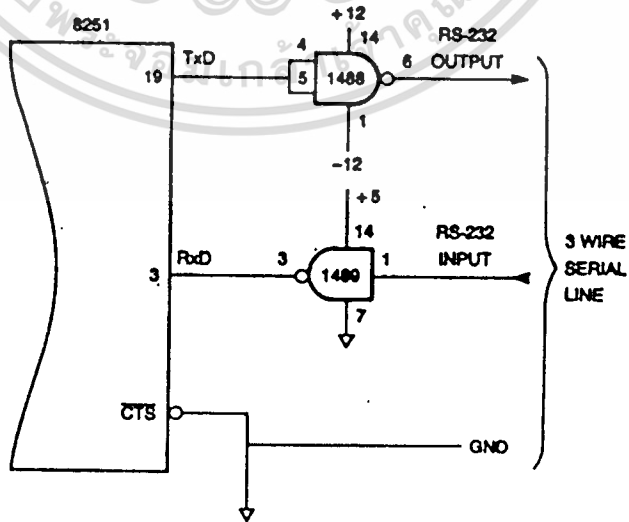
ไอซี 8251 ที่จะนำมาใช้เป็นพอร์ทอนุกรมแบบ RS-232C ต้องทำการปรับระดับ
 เอาท์พุทจาก 0V-5V เป็น -12V → +12V และต้องทำการปรับระดับ RS-232C ของ
 ไอซี 8251 ให้รับระดับสัญญาณของ RS-232C โทเช่นกันคือ +12V ← -12V เป็น +5V - 0V

กักรูป 3.8

ปัจจุบันเราสามารถใชอซีทำหน้าที่นี้ไดโดยตรง คือ MC 1488 และ MC 1489
 สงจะไดวงจรรูป 3.9

รูป 3.8 บล็อกไดอะแกรมของการเปลี่ยนระดับสัญญาณ

รูป 3.9 การใช้งาน MC 1488 และ MC 1489

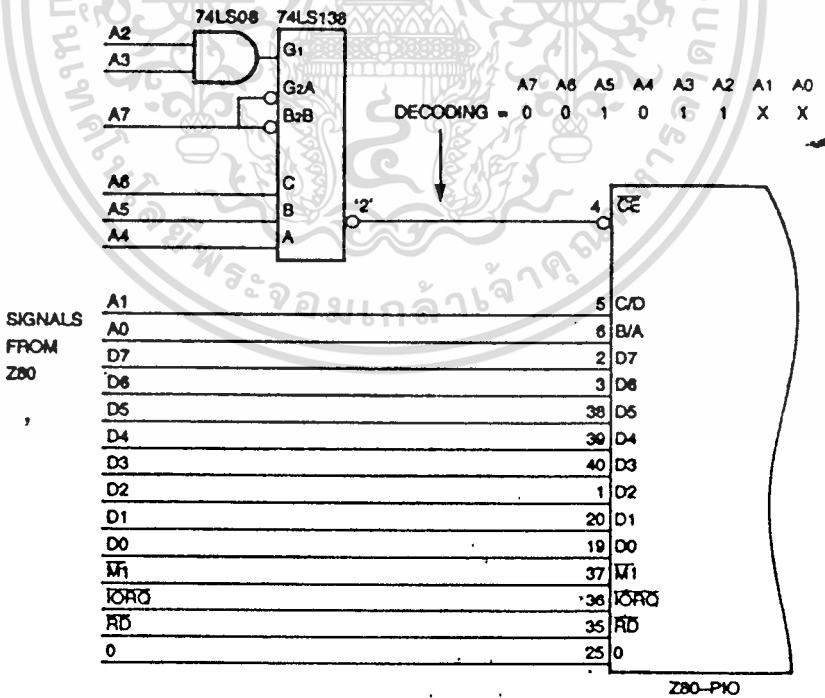
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใชประโยชน์ดานการค้า
 ไมวากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิใหัดัดแปลงเนื้อหา และตองอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช

บทที่ 4

พอร์ตควบคุมอินพุท/เอาต์พุท

ในที่นี้จะกล่าวถึง Z8 μ -PIO ที่ทำหน้าที่เป็นพอร์ตอินพุท/เอาต์พุท (I/O) ซึ่งประกอบด้วยพอร์ต I/O 2 พอร์ตเรียกว่า พอร์ต A และพอร์ต B ที่เอาต์พุทของทั้ง 2 พอร์ต จะมีบิตข้อมูลอยู่พอร์ทละ 8 เส้น, บิตควบคุมอีกพอร์ทละ 2 เส้น Z8 μ -PIO เป็นไอซีที่เราสามารถเลือกโปรแกรมให้ทำงานในลักษณะต่าง ๆ ได้ คืออาจจะให้ทำงานเป็นพอร์ตอินพุท, พอร์ตเอาต์พุท หรือเป็นทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับโหมดการทำงานที่โปรแกรมไว้ ซึ่งมี 4 โหมด คือ โหมด 0 - โหมด 3 ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะโหมดที่ใช้ในโครงการนี้ คือ โหมด 0 และโหมด 1 เท่านั้น

4.1 การต่อ Z8 μ -PIO กับ Z8 μ

รูป 4.1 การต่อ PIO กับ Z8 μ

รูป 4.1 แสดงวิธีหนึ่งในการต่อ PIO เข้ากับ Z80 โดยที่ขา B/A SELECT ของ PIO จะต่อเข้าโดยตรงกับ A0 ของ Z80 ส่วนขา C/D SELECT จะต่อเข้ากับขา A1 ของ Z80 โดยวิธีนี้จะเกิดกรณีต่าง ๆ ดังนี้

A 1	A 0	
0	0	= พอร์ต A DATA (ดิคต่อรับส่งข้อมูลกับพอร์ท A)
0	1	= พอร์ต B DATA
1	0	= พอร์ต A CONTROL (ส่งคำสั่งควบคุมให้กับพอร์ท A)
1	1	= พอร์ต B CONTROL

จากรูป 4.1 ขา \overline{CE} ของ PIO จะต่อเข้ากับขาเอาต์พุตของตัวถอดรหัส 74LS138 ซึ่งทำการถอดรหัสแอดเดรสจาก A7 - A2 ของ Z80 และจากรูป 4.1 จะถูกเอนาเบิล (ขง \overline{CE} ได้รับลอจิก "0") ทุกครั้งที่ Z80 ส่งแอดเดรสที่ A7-A2 เป็น 001 0 11 ดังนั้นเมื่อนำเอา A7-A2 ที่ได้ทำการถอดรหัสนี้ไปประกอบกับ A1-A0 เราจะได้พอร์ทแอดเดรสดังต่อไปนี้คือ

พอร์ทแอดเดรส (ฐาน 16)	พอร์ทที่ถูกเลือก
2C	A DATA
2D	B DATA
2E	A CONTROL
2F	B CONTROL

4.2 การโปรแกรมและการทำงานของ Z80-PIO โหมด 0

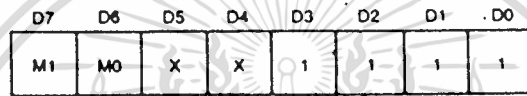
ลักษณะการทำงานของ PIO ในโหมดนี้ก็คือ การทำให้พอร์ทที่ถูกโปรแกรมทำหน้าที่เป็นพอร์ทเอาต์พุต คือใช้ส่งข้อมูลออกจากพอร์ทได้อย่างเดียว เราสามารถที่จะแยกโปรแกรมแต่ละพอร์ทได้อย่างอิสระ คือ เราจะโปรแกรมให้พอร์ท A อยู่ในโหมด 1 และ B พอร์ท อยู่ในโหมด 0 ก็ได้ ในที่นี้จะอธิบายวิธีการโปรแกรมในพอร์ท B เท่านั้น

ในขั้นแรกเราต้องโปรแกรมรีจิสเตอร์ควบคุม (CONTROL REGISTER) เพื่อใช้ในการเลือกโหมดการทำงาน ในกรณีนี้เราจะใช้วงจรรูป 4.1 ดังนั้นเราจะต้องโปรแกรมที่พอร์ทแอดเดรส 2FH ซึ่งเป็นแอดเดรสของพอร์ท B CONTROL วิธีการโปรแกรมทำได้โดยการส่งข้อมูลให้กับรีจิสเตอร์ข้อมูลของพอร์ทนั้น ๆ (ในกรณีนี้คือพอร์ท B; 2FH)

และเราเรียกข้อมูลไบท์นี้ว่า "คำสั่งควบคุม" (CONTROL WORD) สำหรับลักษณะการจัดเรียงบิตในคำสั่งควบคุมได้แสดงไว้ในรูปที่ 4.2

จากรูปจะเห็นว่าบิตล่าง (D3-D0) เป็น "1" หมกเพื่อทำให้ PTO ทราบว่าข้อมูลที่ส่งมานี้ใช้ในการเลือกโหมดการทำงานของพอร์ต

บิต D4 และ D5 นั้นไม่มีผลต่อการโปรแกรมเลือกโหมด ดังนั้นเราจะให้บิตทั้งสองมีค่าใดก็ได้ สำหรับในกรณีนี้เราจะให้เป็น "0" เหมือนกันทั้งคู่

BINARY
DECODE OF
MODE 0,1,2,3

INDICATES
MODE WORD
TO CONTROL
REGISTER

WE WILL WRITE OF AS THE CONTROL WORD

รูป 4.2 การจัดเรียงบิตในคำสั่งควบคุม

ส่วนบิต D7 และ D6 นั้นจะใช้ในการแสดงว่าเราต้องการที่จะโปรแกรมพอร์ตที่เลือกไว้ให้อยู่ในโหมดใดโดยที่

D7	D6	โหมดการทำงาน
∅	∅	0
∅	1	1
1	∅	2
1	1	3

ดังนั้นคำสั่งที่ใช้ในการเลือกโหมดจึงเป็น 0FH	สำหรับโหมด	∅
4FH	สำหรับโหมด	1
8FH	สำหรับโหมด	2
CFH	สำหรับโหมด	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีนี้เราต้องการที่จะเลือกโหมด ๑ สำหรับพอร์ต B ดังนั้นเราจึงต้อง
 ส่งข้อมูล CFH ไปยังพอร์ต 2FH เมื่อเราโปรแกรมพอร์ตนี้แล้วเราก็สามารถที่จะส่งข้อมูล
 ผ่านพอร์ต B ไปยังอุปกรณ์ภายนอกได้โดยผ่านทางพอร์ตแอกเครส 2DH (พอร์ต B DATA)
 ดังตัวอย่างโปรแกรมที่ 1

;
 ; โปรแกรมพอร์ท B เป็น เอาท์พุท , B/A = 1 , C/D = 1
 ; บิต D7 = 0 , D6 = 0
 ;

1500 3E0F LD A,0FH

1502 D32F OUT (2FH),A ; ส่งค่าส่งควบคุมให้กับ
 ; พอร์ท B
 ;

; ส่งข้อมูล 54H ให้กับอุปกรณ์ภายนอกผ่านทางพอร์ท B
 ; B/A = 1 , C/D=0
 ;

1504 3E54 LD A,54H

1506 D32D OUT (2DH),A ; ส่งข้อมูลผ่านทางพอร์ท B
 ;

; โปรแกรมพอร์ท A เป็นเอาท์พุท , B/A = 0 , C/D = 1
 ;

1508 3E0F LD A,0FH

150A D32C OUT (2CH),A ; ส่งค่าส่งควบคุมให้กับ
 ; พอร์ท A
 ;

; ส่งข้อมูล 90H ให้กับอุปกรณ์ภายนอกผ่านทางพอร์ท A
 ; B/A = 0 , C/D = 0
 ;

150C 3E90 LD A,90H

150E D32C OUT (2CH),A ; ส่งข้อมูลผ่านทางพอร์ท A
 ;

โปรแกรม 1 ตัวอย่างโปรแกรมที่ใช้ในการเลือกโหมดการทำงานในโหมด ๑

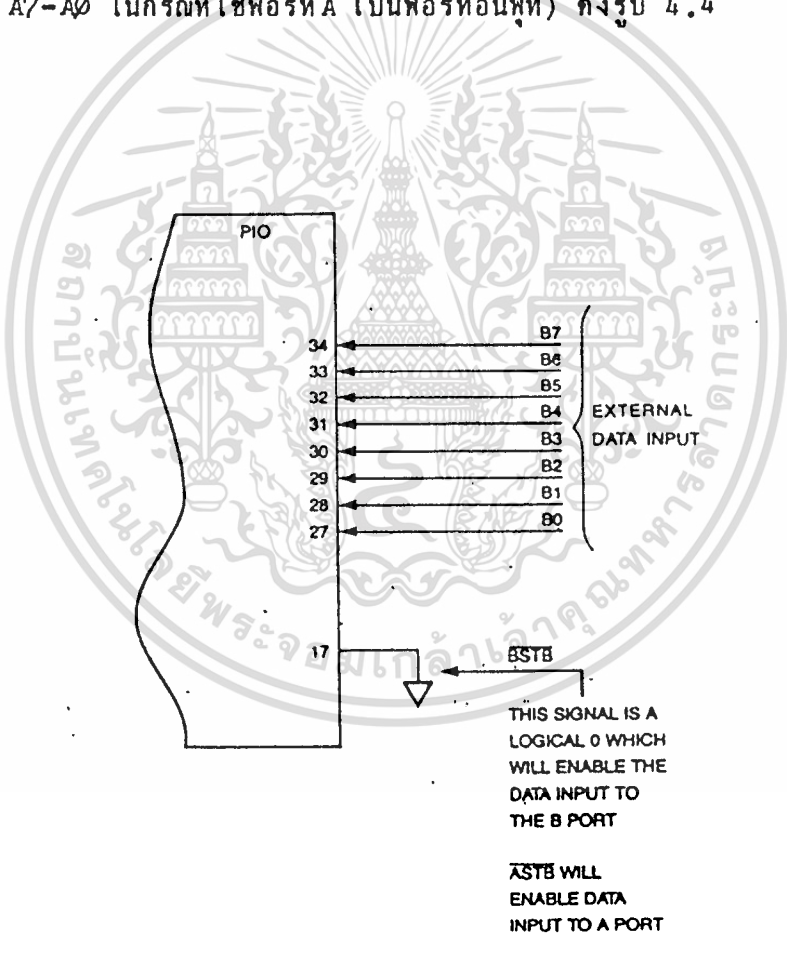
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การโปรแกรมและการทำงานของ Z89-PIO ในโหมด 1

ในโหมดนี้ PIO จะทำงานในลักษณะของพอร์ทอินพุท คือรับข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกได้อย่างเดียว สำหรับคำสั่งควบคุมที่จะใช้ในการโปรแกรมให้ทำงานในโหมดนี้คือ 4FH (D7 = 0, D6=1) โดยส่งไปยังพอร์ทแอดเดรส 2FH หรือ 2FH (พอร์ท A หรือ B CONTROL) ก็ได้ สำหรับในที่นี้เราจะให้ พอร์ท B เป็นพอร์ทอินพุทดังนั้นเราจะต้องส่งข้อมูล 4FH ไปยังพอร์ท 2FH

ในโหมดนี้ข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกจะส่งไปให้กับ PIO ที่ขา B7-B0 ของ PIO (ขา A7-A0 ในกรณีที่ใช้พอร์ท A เป็นพอร์ทอินพุท) ดังรูป 4.4

รูป 4.3 การรับข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกของ PIO

ดังนั้นเราจะสามารถโปรแกรม PIO ให้พอร์ท A เป็นพอร์ทเอาต์พุทและพอร์ท B เป็นพอร์ทอินพุทได้ดังโปรแกรม 2 ซึ่งโปรแกรมนี้จะส่งข้อมูลให้กับพอร์ท A และรับข้อมูลเข้าทาง พอร์ท B อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมพอร์ท A ให้เป็นพอร์ทเอาต์พุต

1600 3E0F LD A, 0FH

1602 D32E OUT (2EH), A ; ส่งค่าส่งควบคุมให้กับพอร์ท A

โปรแกรมพอร์ท B ให้เป็นพอร์ทอินพุต

1604 3E4F LD A, 4FH

1606 D32F OUT (2FH), A ; ส่งค่าส่งควบคุมให้กับพอร์ท B

การส่งข้อมูลออกและรับข้อมูลเข้าจากอุปกรณ์ภายนอกโดยผ่านทางพอร์ท A และพอร์ท B ของ PIO

1608 DB2D IN A, (2DH)

; การอ่านข้อมูลจากพอร์ท B

160A D32C OUT (2CH), A

; การส่งข้อมูลให้กับพอร์ท A

โปรแกรม 2 ตัวอย่างโปรแกรมที่ใช้ในการเลือกการทำงานของ PIO

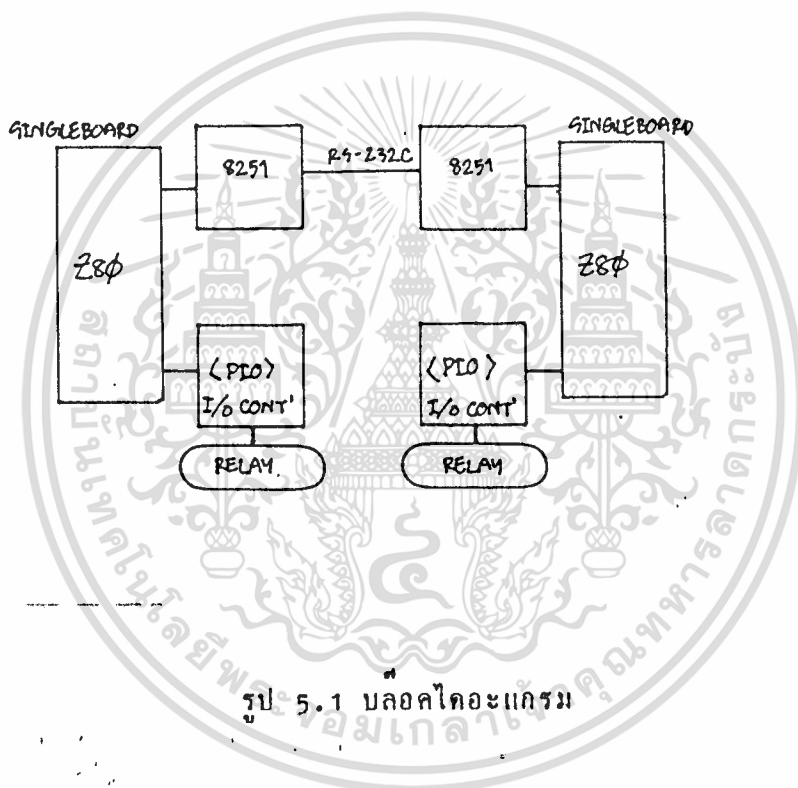
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ในโหมด 0 และ 1
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

วงจรและโปรแกรมที่ใช้ในการทดลอง

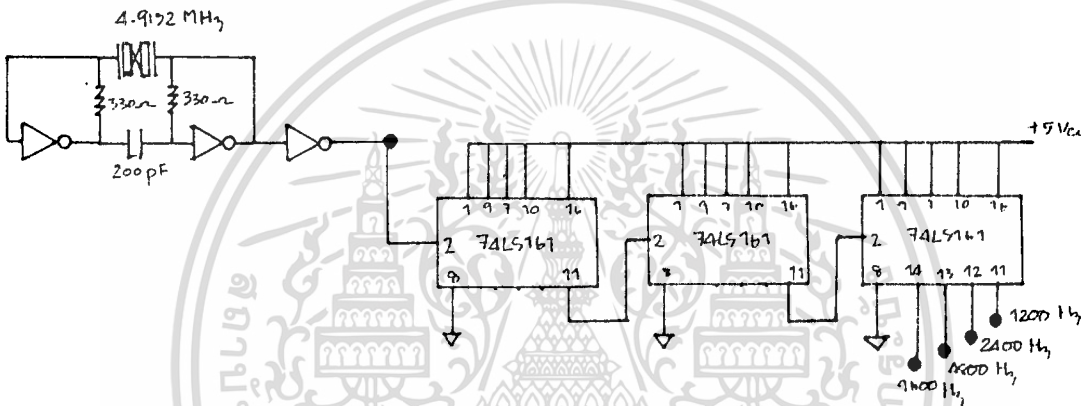
วงจรและโปรแกรมที่ใช้ในการทดลองในโครงงานนี้จะแตกต่างจากที่กล่าวไว้ในบทต้น ๆ เนื่องจากต้องพิจารณาถึงเมมโมรีแมท (MEMORY MAP), ไอ/โอแอดเดรส (I/O ADDRESS), การถอดรหัสแอดเดรสให้สอดคล้องกับซิงเกิลบอร์ด

รูป 5.1 แสดงบล็อกไดอะแกรมของโครงงานนี้

รูป 5.1 บล็อกไดอะแกรม

จากรูปจะเห็นว่าได้ออกแบบให้ถอดรหัสสื่อกเคส ที่พอร์ท FE และ FF ในการออกแบบลายวงจรนี้ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป " PROTEL PCB " การต่อกันของ RS-232C ทั้งสองฝั่งได้แสดงไว้แล้วในรูป 2.4 สำหรับสัญญาณนาฬิกา 300 บอที่จะมาเข้าที่ขา 9 และ 25 นั้นสร้างมาจาก วงจร ดังรูป 5.3

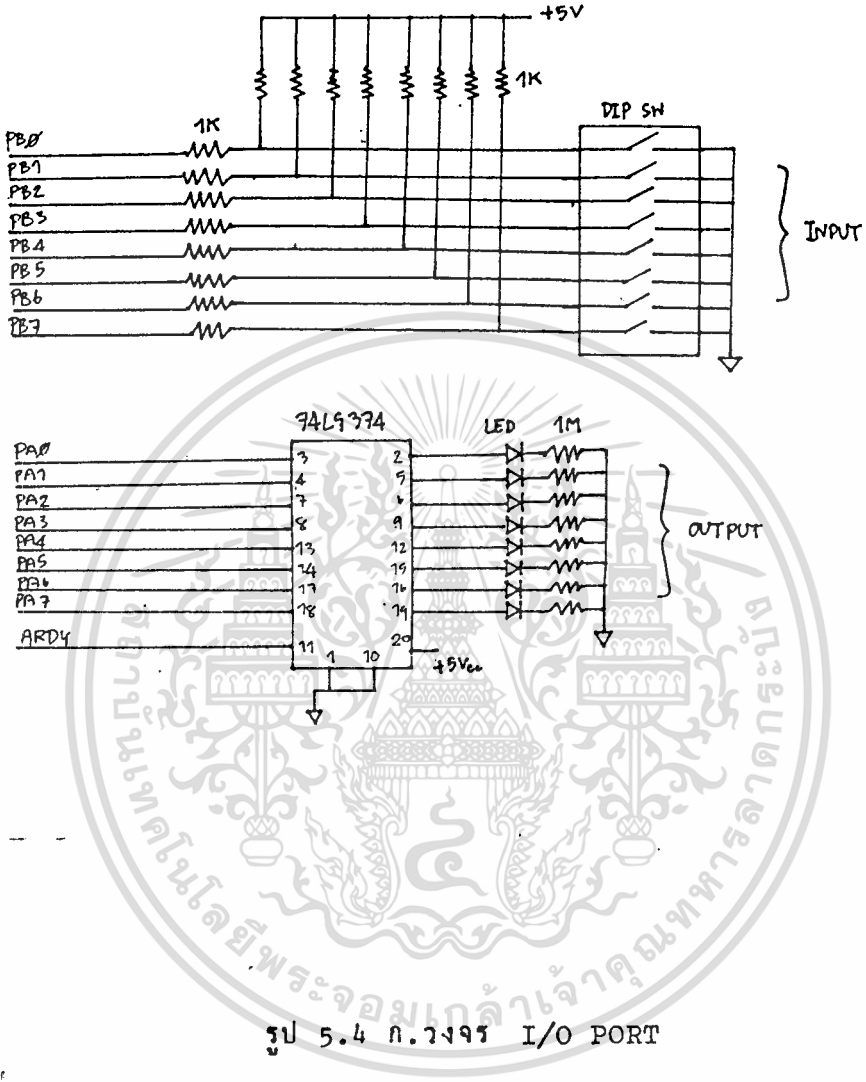
รูป 5.3 วงจรสร้างสัญญาณนาฬิกา

5.2 วงจรควบคุมพอร์ทอินพุท / เอาท์พุท ; ในที่นี้

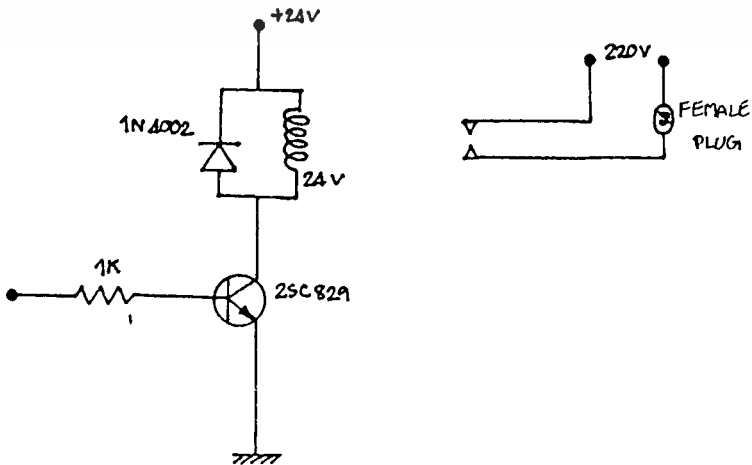
พอร์ท	80	พอร์ท A DATA
พอร์ท	81	พอร์ท B DATA
พอร์ท	82	พอร์ท A CONTROL
พอร์ท	83	พอร์ท B CONTROL

ผังรูป 5.4

PIO

รูป 5.4 ก.ว.จ.ร. I/O PORT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้รูป 5.4 ข. วงจรควบคุมรีเลย์ และต้องขออนุญาตเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรม 3 การรับข้อมูลจากตัวส่งโดยผ่าน ไอซี 8251 (รับข้อมูลที่ส่งมา
ด้วยโปรแกรม 1) และให้แสดงผลด้วยการติค-คับของแอลอีที ที่ เอาท์พุทพอร์ท

```

1800 : 3E DD          LD A          , 0DDH
        D3 FF          OUT (FFH)    , A
        3E 15          LD A          , 15H
        D3 FF          OUT (FFH)    , A          ; initial 8251
1808 : 3E 0F          LD A          , 0FH
        D3 82          OUT (82H)   , A
        3E 4F          LD A          , 4FH
        D3 83          OUT (83H)   , A          ; initial PIO PORT A = 7F
                                       PORT E = 1F
1810 : DB FF LOOP 1 : IN A          , (FFH)   ; อ่านไบต์แสดงสถานะ
(รับข้อมูล) CB 4F          BIT 1          , A          ; ตรวจสอบว่ามีข้อมูลหรือยัง
CA 1018          JP Z          , LOOP 1   ; ข้อมูลยังไม่ส่งมาหรือมาไม่ครบให้
DB FE          IN A          , (FFH)   ; อ่านข้อมูลเข้ามา
47              LD B          , A          ; ผกเอาไว้ที่ B ก่อน
181A : DB FF LOOP 2 : IN A          , (FFH)   ; อ่านไบต์แสดงสถานะ
CE 47          BIT 0          , A          ; ตรวจสอบว่ามีหรือยัง
CA 1A18          JP Z          , LOOP 2   ; ยังไม่ว่างให้อ่านวนอีก
78              LD A          , B          ; เอาคืนมาจาก B
D3 FE          OUT (FEH)   , A          ; ส่งออกไปทางขา Tx
1824 : DB FE LOOP 3 : IN A          , (FEH)   ; ผกเอาไว้ที่ A
D3 80          OUT (80H)   , A          ; ส่งข้อมูลให้กับพอร์ท A
C3 2418          JP LOOP 3
C3 1018          JP LOOP 1          ; วนกลับไปรับข้อมูลใหม่

```

โปรแกรมนี้อจะเป็นโปรแกรมที่นำไปใช้งานจริง โดยนำสัญญาณ 5 โวลต์ที่
เอาท์พุทพอร์ทไปขับรีเลย์ (ค่ายรูป 5.4 ข) คือเมื่อมีสัญญาณเข้าที่ความต้านทาน 1 K
ก็จะทำให้รีเลย์ทำงาน

5.3 โปรแกรมที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรม 1 PIO ; ให้เข้ค่าที่คิพสวิทช์ของอินพุทพอร์ท แล้วแสดงผลเป็น การติคคัับของแอลอีที (เอาท์พุทพอร์ท)

```

1800 : 3E 0F          LD A      , 0FH
      D3 82          OUT (82H) , A      ; ส่งค่าส่งควบคุมให้พอร์ท A
      3E 4F          LD A      , 4FH
      D3 83          OUT (83H) , A      ; ส่งค่าส่งควบคุมให้พอร์ท B
1808 : DB 81 LOOP 1 : IN A      , (81H) ; อ่านข้อมูลจากพอร์ท B
      D3 80          OUT (80H) , A      ; ส่งข้อมูลให้กับพอร์ท A
      C3 08 18       JP LOOP 1
  
```

โปรแกรม 2 การส่งข้อมูลออกไปตามสายส่งโดยผ่าน ไอซี 8251 (ในที่นี้ส่ง ข้อมูลBBH) แล้วตรวจไบต์แสดงสถานะ ถ้าว่างให้ส่งวนอีก

```

1800 : 3E DD          LD A      , 0DDH ; เลือกโหมด
      D3 FF          OUT (FFH) , A      ; โปรแกรม 8251
      3E 15          LD A      , 15H ; รหัสควบคุม
      D3 FF          OUT (FFH) , A      ; โปรแกรม 8251
1808 : 3E BB LOOP 1 : LD A      , BBH ; กำหนดส่งข้อมูล " BB "
      D3 FF          OUT (FEH) , A      ; ส่งไปยัง Tx
      DB FF LOOP 2 : IN A      , (FFH) ; อ่านไบต์แสดงสถานะ
      CB 47          BIT 0      , A      ; ตรวจสอบว่า Tx ว่างหรือยัง
      CA 0C18       JP Z        , LOOP 2 ; ถ้าเป็น "0" แสดงว่ายังไม่ว่าง
                                       ให้วนอ่าน
      C3 0818       JP LOOP 1 ; เป็น "1" ว่างแล้ว ให้วนส่ง
                                       ตัวต่อไป
  
```

โปรแกรม 4,5 การส่งและรับข้อมูลตามสายฝ่าย ไอซี 8251 ในกรณีส่ง
ข้อมูลทีละหลายไบต์ (18 ไบต์ ซึ่งในที่นี้ส่งข้อมูลจาก แอกระส 05DE-05F5 ไปยัง
แอกระส 1900-1917)

ส่ง	รับ
LD A , 0DDH	LD A , 0DDH
OUT (FFH) , A	OUT (FFH) , A
LD A , 15H	LD A , 15H
OUT (FFH) , A	OUT (FFH) , A
LD (HL) , 05DE	LD (HL) , 1900
LD B , 18	LD B , 18
LOOP 1 : PUSH HL	LOOP 1 : PUSH HL
PUSH BC	PUSH BC
LOOP 2 : IN A , (FFH)	LOOP 2 : IN A , (FFH)
BIT 0 , A	BIT 1 , A
JP Z , LOOP 2	JP Z , LOOP 2
LD A , (HL)	IN A , (FEH)
OUT (FEH) , A	LD (HL) , A
POP BC	POP BC
POP HL	POP HL
INC HL	INC HL
DEC B	DEC B
JP NZ LOOP 1	JP NZ LOOP 1
HALT	HALT

สรุปผลการทดลองและข้อคิดเห็น

จากการทดลอง เราสามารถส่งข้อมูลโดยผ่านไอซี 8251 จากซีงเกิ้ลบอร์ด
 ฝั่งหนึ่ง ไปยังซีงเกิ้ลบอร์ดอีกฝั่งหนึ่ง โดยสามารถแสดงผลออกมาเป็นการติด-ดับ
 ของแอลอีดี ที่เอาท์พุทพอร์ทได้ และนำสัญญาณจากเอาท์พุทพอร์ทดังกล่าวไปใช้ควบคุมรีเลย์
 ได้ตามต้องการ ซึ่งเราจะนำหน้าสัมผัสของรีเลย์ทั้ง 8 นี้ไปควบคุมการปิด-เปิดของอุปกรณ์
 ต่าง ๆ การควบคุมระยะไกลตามสายโดยผ่าน RS-232C สามารถใช้งานได้ในระยะไม่
 เกิน 50 ฟุต

กิติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ สมยศ จุฑะปิยะ เป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความช่วยเหลือและ
คำแนะนำในทุก ๆ ด้าน จนกระทั่งโครงการนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

สันติ เสนารัตน์

10 มีนาคม 2531

หนังสืออ้างอิง

1. JAMES W. COFFON , " Z8๘ AAPPLICATION " , SYBEX INC. USA. ,1983
2. ชูชัย ธนสารตั้งเจริญ และคณะ , "การใช้งานZ8๘ " , ฟิสิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์ , 2527
3. วัฒนา เชี่ยวกุล , "รู้จักกับ RS-232 " , ไมโครคอมพิวเตอร์ ,ปีที่ 1 , ฉบับที่ 7 , หน้า 115-121 , 2527
4. ฝ่ายเทคนิค บ.ไมโครเฮาส์ , " INTERFACE " , ไมโครคอมพิวเตอร์ , ปีที่ 2 , ฉบับที่ 16 , หน้า 147-153 , 2528
5. ยืน ภูวรวรรณ , "พอร์ตสื่อสารข้อมูลแบบอนุกรม" , เซมิคอนดักเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ , ปีที่ 7 , ฉบับที่ 82 , หน้า 224-237 , 2530

